

Realpolitikk

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

I desember mer enn antydnet vi her på lederplass at Høyre sitter i det politiske førersetet når det gjelder psykisk helse. I denne utgaven skriver president Tor Levin Hofgaard at Høyre vinner debatten på «walk over», mens den sittende regjering mangler engasjement og konkrete grep på feltet.

Politikkens vesen er å snakke om ting. Men når alt er sagt og alt er gjort, er gjerne mer sagt enn gjort

Dessverre skaper ett parti alene ingen politisk debatt. Og uten debatt, ingen valgkampsak. Den politiske tausheten er uforståelig. Forstår ikke politikerne hvilken betydning psykisk helse har for befolkningens livskvalitet? Klarer de ikke å lese helseøkonomiske nøkkeltall?

Folkehelseinstituttets rapport «Psykiske lidelser i Norge: Et folkehelseperspektiv » fra 2009 forteller at ingen annen lidelse reduserer produktiv arbeidstid mer enn depresjon; at flere – ikke minst flere unge – blir uføretrygdete på grunn av psykiske lidelser; at det er en kraftig økning i sykefraværet for lettere psykiske lidelser. Psykiske lidelser koster Norge 60–70 milliarder i året. Da burde «temaet psykisk helse være en gavepakke til politikere som skal sanke stemmer», skriver psykolog Heidi Tessand i Klassekampen den 7. januar, og spør hvorfor de andre partiene lar Høyre få monopol på psykisk helse i valgkampen.

All honnør til Høyre. Men når debatten uteblir, får vi heller ikke vite all verden om hvordan en satsing på psykisk helse faktisk vil se ut. Som Brita Strømme og Kjersti Hildonen skriver i denne utgaven, er det vel og bra at Høyre ønsker seg fastpsykologer. Men er det sikkert at dette er den beste måten å forme en kommunepsykologrolle på? Og når Aslak Bonde i Morgenbladet 20. desember skriver at Høyre og FrP legger opp til en valgkampstrategi hvor «de rødgrønne skal angripes på hjemmebane – for å svikte samfunnets svakeste», viser det også faren for at fattigdom, rus og psykisk helse kan bli mer symbolpolitikk enn realpolitikk.

Politikkens vesen er å snakke om ting. Men når alt er sagt og alt er gjort, er gjerne mer sagt enn gjort. Partiene må derfor også vise hvilke tiltak de faktisk vil gi bevilgninger til; for å bevilge midler er viktig i realpolitikken. Som når politikerne ser TV2s dokumentar «Psyk forvandling » og gir midler til behandling av tvangslidelser. Eller da norske myndigheter gjennomførte opptrappingsplanen for psykisk helse.

Det betyr at psykologstanden – gjerne i samarbeid med brukere og andre – må konkretisere de tiltakene som bedrer befolkningens psykiske helse. Kanskje handler det om anti-mobbeprogram i skolen eller flere psykologer i kommunen; kanskje handler det om flere ansatte med kompetanse på psykisk helse i barnehager og skoler; eller kanskje handler det om tiltak som hindrer at personer med lettere psykiske lidelser faller ut av arbeidslivet. Først da ser vi hvilke partier som ikke bare snakker om, men faktisk gjør noe for den psykiske helsen.

bjornar@psykologtidsskriftet.no